

พ ร ะ ปิ ณ โ ท ล ภ า ร ท ว า ช
เ ถ ร ะ (๓)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พรหมจรรย์นี้ มิใช่มีลาภสักการะ
และความสรรเสริญเป็นอันสงส์ มิใช่มีความถึงพร้อมแห่งศีล
เป็นอันสงส์ มิใช่มีความถึงพร้อมแห่งสมาธิเป็นอันสงส์ มิใช่
มีญาณทัสสนะเป็นอันสงส์ แต่พรหมจรรย์นี้มีเจโตวิมุตติ
อันไม่กำเริบ เป็นประโยชน์ เป็นแก่นสาร เป็นที่สุด

พระปิ่นโทลการทวาชเถระ (๓)

๑๔๘

เราเกิดมาเพื่อสร้างบารมีและทำพระนิพพานให้แจ้ง
เส้นทางสายนี้เป็นทางสายเดิม ที่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ได้ผ่าน
ไปแล้ว การสร้างบารมีที่เรากำลังทำกันอยู่นี้ ไม่ใช่ของใหม่
สำหรับเรา เราเคยสร้างกันมาอย่างนี้นับภพนับชาติไม่ถ้วน
ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก เกิดมาชาตินี้ ก็มาสร้างบารมีกันอีก จนกระทั่ง
หมดอายุขัย

ตายไปแล้วก็ต้องไปทำงานที่แท้จริงกันต่อในสุคติภพ
และเมื่อถึงเวลาอันควร ก็ลงมาสร้างบารมีกันต่อ จนกว่าจะถึง
จุดหมายปลายทาง คือ ที่สุดแห่งธรรม เพราะถ้าเรายังไม่
ไปถึงที่สุดแห่งธรรม เรายังมีอิสระไม่เต็มที่ ยังถูกกิเลสอาสวะ
ครอบงำ พญามารก็ยังบังคับบัญชาให้ได้รับทุกข์ทรมาน
ตลอดเวลา

มีพุทธศาสนสุภาษิตที่ตรัสไว้ใน มหาสาโรปมสูตร ว่า

“อติ โข ภิกขเว นยิหํ พุทฺทมจฺริยํ ลภสฺสการลิลอกานิ-
สฺสํ น สีสมฺปนฺทานิสฺสํ น สมฺมาธิสมฺปนฺทานิสฺสํ น ฃณฺทสฺสนานิสฺสํ
ยา จ โข อยํ ภิกขเว อกฺุปปา เจโตวิมุตติ เอตตตฺถมฺมิหํ ภิกขเว
พุทฺทมจฺริยํ เอตํ สारํ เอตํ ปรีโยสานํ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พุทธมจรรย์นี้ มิใช่มีลาภสักการะ
และความสรรเสริญเป็นอันสงส์ มิใช่มีความถึงพร้อมแห่งศีล

พระปณิโทลการทวาชเถระ (๓)

๑๔๕

**เป็นอนิสงส์ มิใช่มีความถึงพร้อมแห่งสมาธิเป็นอนิสงส์
มิใช่มีญาณทัสสนะเป็นอนิสงส์ แต่พรหมจรรย์นี้มีเจโต-
วิมุตติอันไม่กำเริบ เป็นประโยชน์ เป็นแก่นสาร เป็นที่สุด”**

ชีวิตของสมณะ เป็นชีวิตที่สงบมกน้อยล้นโทษ อาศัย
เพียงปัจจัยสี่ในการดำรงชีพ เป็นชีวิตที่ปลอดจากเครื่องกังวล
เป็นอิสระจากการครองเรือน ซึ่งเหมือนเครื่องพันธนาการที่
กักขังนักโทษ ขรवासเป็นชีวิตที่แสวงหาความบริสุทธิ์ได้ยาก
แต่ชีวิตของสมณะนั้น เป็นชีวิตที่เหมาะสมสำหรับการมุ่งแสวงหา
ความบริสุทธิ์หลุดพ้น ความบริสุทธิ์เป็นสิ่งเดียวเท่านั้นที่ต้อง
มุ่งแสวงหา บริสุทธิ์ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณ-
ทัสสนะ ถ้าแสวงหาอย่างนี้ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นสมณะที่แท้จริง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ สร้างบารมี
มานับภพนับชาติไม่ถ้วน ก็เพื่อมุ่งหน้าแสวงหาความบริสุทธิ์นี้
ไม่ใช่เพื่อลาภสักการะ สรรเสริญเยินยอแบบชาวโลก เหมือน
เรื่องของพระปณิโทลการทวาชะผู้มีฤทธิ์มาก ที่พระบรมศาสดา
ทรงห้าม มิให้แสดงอิทธิปาฏิหาริย์ เพื่อลาภสักการะเพียงเล็กน้อย
เรื่องมีอยู่ว่า

*ในสมัยพุทธกาล มีการอวดอ้างของเจ้าลัทธิต่างๆ ว่า

พระปณิธานการทวาทษเถระ (๓)

๑๕๐

ตนเองเป็นพระอรหันต์ เพราะว่าผู้คนในยุคนั้น ต่างพากันนับถือ พระอรหันต์ แต่ก็ยังไม่แน่ใจว่า พระอรหันต์มีหน้าตาเป็นอย่างไร ได้แต่ข่าวลือที่โจษจันกันไปทั่วว่า “มีพระอรหันต์ในสำนักโน้น สำนักนี้” มหาชนต่างหลั่งไหลพากันไปหา นำเครื่องสักการะต่างๆ ไปมอบให้ โดยไม่รู้ว่าพระอรหันต์จริงๆ นั้น ท่านมีการประพฤติ ปฏิบัติเช่นไร

ต่อมา มีเศรษฐีกรุงราชคฤห์ได้ป้อนไม้จันทน์แดง ประมาณเท่าหม้อ ท่านเศรษฐีจึงให้ช่างกลึงเป็นรูปบาตร แล้ว ใส่ในสาแหรก นำขึ้นไปแขวนไว้บนปลายไม้ไผ่ ที่เอามาต่อๆ กัน สูงถึง ๖๐ ศอก จากนั้นก็ให้ประกาศว่า “ถ้าพระอรหันต์ มีอยู่ใน โลกจริง จงเหาะมาเอาบาตรใบนี้ไป เราพร้อมทั้งบุตรและภรรยา จะขอถึงผู้นั้นเป็นสรณะ เป็นที่พึ่งที่ระลึกตลอดไป”

พวกครูทั้ง ๖ คือ ปุณณกัลลปะ อชิตเกสกะมพล นิครนถ-
นาฏบุตร ปกฺขทกัจจายนะ มักขลิโคสาล ลัญชัยเวลัญฐบุตร ได้
ใช้ให้สานุศิษย์ของตน เข้าไปขอบาตรจากท่านเศรษฐี แต่ท่าน
เศรษฐีไม่ยอมให้ แม้ว่าอาจารย์เหล่านั้นจะไปขอด้วยตนเอง
และแก้มกกล่าวว่า “อาตมานี้แหละเป็นพระอรหันต์ ท่านอย่าได้
ทดลองอาตมาเลย” ท่านเศรษฐีก็พุดยินกรานว่า ต้องเหาะขึ้น
ไปเอาเอง

พระปณิโทลการทวาชเถระ (๓)

๑๕๑

เมื่อผ่านพ้นไป ๖ วันแล้ว ก็ยังไม่มีวี่แววว่า จะมีพระอรหันต์หรือผู้มีฤทธิ์ที่ไหน เหาะมาเอาบาตรนี้ไป รุ่งขึ้นของวันที่ ๗ พระมหาโมคคัลลานเถระและพระปณิโทลการทวาชะ ท่านทั้งสองได้ยืนห่มจีวรอยู่บนหินดินดานแห่งหนึ่ง ตั้งใจว่า “จะไปบิณฑบาตในกรุงราชคฤห์” ซึ่งใกล้ๆ กับที่พระเถระทั้งสองยืนอยู่นั้น ได้มีพวกนักเลงพูดคุยกันว่า “เมื่อก่อน ครุฑทั้ง ๖ ต่างก็พูดอวดอ้างว่า ตนเป็นพระอรหันต์ ท่านราชคฤห์เศรษฐีได้แขวนบาตรไว้ในอากาศ แล้วกล่าวว่า ถ้าหากพระอรหันต์มีอยู่ในโลกนี้ ขอให้เหาะมาเอาบาตรนี้ไป นี่ผ่านมาได้ ๗ วันแล้วยังไม่เห็นมีพระอรหันต์แม้สักรูปเดียว สงสัยว่าพระอรหันต์คงไม่มีในโลก”

พระมหาโมคคัลลานเถระฟังแล้ว ก็กล่าวกับพระปณิโทลการทวาชะว่า “อาวุโส ท่านได้ยืนหรือเปล่า การพูดกันของนักเลงพวกนี้ แม้จะไม่มีเจตนาร้าย ต่อพระพุทธศาสนา แต่ก็ถือว่าเป็นการย่ำยีพระพุทธศาสนา ท่านจงเหาะขึ้นไปนำบาตรนั้นลงมาเถอะ เพื่อลบล้างคำพูดและความเข้าใจผิดของนักเลงพวกนั้นเถิด”

เนื่องจากท่านปณิโทลการทวาชะเป็นผู้น้อย ดังนั้นจึงได้ให้เกียรติแก่พระเถระผู้ใหญ่ก่อน จึงกล่าวยกย่องว่า “ท่าน

พระปญโทลการทวาชเถระ (๓)

๑๕๒

มหาโมคคัลลณะ ท่านเป็นผู้มีฤทธิ์มาก ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศกว่าพระสาวกทั้งปวง ท่านต่างหาก น่าจะเป็นผู้ไปนำบาตรนั้นมา แต่ถ้าท่านไม่ประสงค์จะแสดงฤทธิ์ กระผมก็จะเหาะขึ้นไปนำบาตรนั้นลงมาเอง” เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว พระปญโทลการทวาชะก็เข้าโลกุตระมาน มีอภิญญาเป็นบาท แล้วเอาปลายเท้าคืบหินดาดก้อนใหญ่ขนาดประมาณ ๓ คาวุตขึ้นไปด้วย พระเถระเหาะลอยขึ้นไปบนท้องฟ้าพร้อมกับหินดาด ได้เหาะเวียนไปรอบๆ พระนครถึง ๗ รอบ

หินดาดนั้นปรากฏดุจฝ่าหม้อข้าวสำหรับปิดพระนคร ชาวเมืองเห็นหินดาด ลอยอยู่เหนือศีระะ ต่างพากันวิ่งหนีกลับสนอลหมานไปหมด เพราะกลัวหินนั้นจะตกลงมาทับ ต่างคนต่างก็วิ่งหนีเอาชีวิตรอด บางคนก็หาที่กำบัง เอากระดังมาบัง ศีระะไว้ก็มี บ้างก็หนีไปซ่อนตามสถานที่ต่างๆ หวังจะให้ตนรอดพ้นจากอันตราย

เมื่อพระปญโทลการทวาชะนำหินดาดวนรอบพระนคร ๗ รอบ จากนั้นก็โยนแผ่นหินไปไว้ที่เดิม และแสดงตนให้ปรากฏแก่มหาชน มหาชนครั้นพอเห็นเท่านั้น ก็จำท่านได้ พากันร้องว่า “พระผู้เป็นเจ้าของพวกเราเอง ท่านมีฤทธิ์มีอานุภาพมากถึงเพียงนี้”

พระปณิโทลการทวาชเถระ (๓)

๑๕๓

หลังจากที่พระเถระใช้ปลายเท้าเหยียบแผ่นดิน ให้ลอยกลับไปตั้งที่เดิมและเหาะไปยืนอยู่ที่บ้านของท่านเศรษฐี แต่มิได้นำเอาบาตรลงมาด้วย ท่านราชคฤห์เศรษฐีเห็นพระเถระแสดงอิทธิปาฏิหาริย์แล้ว ได้หมอบลงกราบพร้อมกับเรียนว่า “นิมนต์เข้าไปในเรือนเถิด พระคุณเจ้า” จากนั้นก็นิมนต์ให้ท่านนั่งบนอาสนะ สั่งให้คนรับใช้ไปนำเอาบาตรลงมา ใส่อาหารอันประณีตมากมายลงในบาตรจนเต็ม แล้วน้อมเข้าไปถวายพระเถระ

พระเถระเมื่อรับถวายบาตรนั้นแล้ว ก็กลับไปยังวิหารมหายานที่ยังไม่ได้เห็นปาฏิหาริย์ ก็ติดตามพระเถระไปจนถึงวิหารเพื่อขอดูการแสดงฤทธิ์ของท่าน พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสดับเสียงอื้ออึงของมหายาน จึงตรัสถามพระอานนท์ เมื่อทรงทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้น ก็ทรงมีรับสั่งให้เรียกพระปณิโทลการทวาชะมาตรัสถาม จากนั้นทรงดำนิว่า “ดูก่อนการทวาชะ การกระทำเช่นนั้นของเธอ ไม่เหมาะ ไม่ควร ความไม่สงบได้เกิดขึ้นเพราะเธอแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ แก่พวกคฤหัสถ์ เพราะเหตุเพียงต้องการได้บาตรไม้จันทน์ สิ่งนั้นไม่ควรเลย” แล้วทรงบัญญัติสิกขาบทเพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวาย ส่วนบาตรไม้จันทน์แดง พระพุทธองค์ก็ตรัสสั่งให้เอาไปบด เพื่อทำเป็นเภสัชต่อไป

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเน้นให้

พระปิ่นโตกลางทวาทะ (๓)

๑๕๔

พระภิกษุสงฆ์มุ่งแสวงหาความสงบวิเวก แสวงหาความบริสุทธิ์ เพื่อที่จะทำพระนิพพานให้แจ้ง เมื่อแจ้งแล้ว จะได้เป็นแสงสว่างต่อไป ไม่ทรงให้หลงใหลในลาภสักการะ ซึ่งเป็นเพียงเปลือกนอก ไม่ใช่สาระแก่นสารที่แท้จริง แก่นสารที่แท้จริง คือ ต้องทำพระนิพพานให้แจ้ง ต้องให้รู้แจ้งเห็นจริงในชีวิต เพราะสิ่งนี้เป็นทางมาแห่งความเสื่อมใส ไม่คลอนแคลนในพระรัตนตรัยของพุทธศาสนิกชน และเป็นความเชื่อที่ประกอบด้วยปัญญาอย่างแท้จริง

ดังนั้น ให้พวกเราตั้งใจปฏิบัติธรรมกันให้ดี เมื่อเราเข้าถึงพระธรรมกายภายใน ได้ศึกษาวิชชาธรรมกายแล้ว ความเป็นผู้มีจิตตานุภาพ มีฤทธิ์มีเดชมีอานุภาพเหล่านี้ ก็จะเกิดขึ้นกับตัวของเราเอง มันเป็นผลพลอยได้จากใจที่หยุดนิ่งอย่างดีแล้ว

